

**De Ivre Sistendi, Et Manvvm Iniectione, Qvam Vvlgo
Arrestationem Vocant, Svccincta Explicatio**

Peck, Pierre

Antverpiæ, 1589

De Apparitore metu, precibus vel sordibus corrupto, & arrestum non
faciente. Cap. 24.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63495](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63495)

De Iure Sistendi.

nant; & mandatum arrestandi se habere iactant, falsò & contra veritatem; ut hac mentita fide, à debitore mandatum veluti redimente, aliquid accipiant; Quod qui faciunt, prouculdubio crimen concussionis contrahunt. l. j. ff. de concuss. & non solum ad quadrupli restitutionem obligati sunt, falsumq; committunt, sed & concussionis nomine etiam alias, criminaliter puniuntur. l. quod euitandæ. ff. de condic. ob turpem causam. Iason add. §. quadrupli. Odofredus ad l. i. uibemus. C. adl. Iuliam repet. Barto. ad l. j. C. de nacl. libr. 11. text. & glo. in l. si quis concusserit. C. ad l. Iul. de vi. Vnde etiam in simili respondet Paris de Puteo in tract. de syndic. cap. 7. de Syndic. iudic. nume. 7. quod officialis qui, vt componat cum eo de cuius delicto nihil omnino cōstat, pœnam minatur, tenetur iniuriarum: Et qđ Iudices qui simulant se habere mādatum capiendi, torquendi, molestandi, idque falsò, extra ordinem puniuntur, falsiq; admissi nomine tenentur.

De Apparitore metu, pecibus, vel sor-
dibus corrupto, & arrestum non fa-
ciente. Caput 24.

ARGUMENTA.

*Luxurias & auaritia homines plerumque ad scele-
ra adiungunt.* nn. 1.
Metus omnis turpis est in Judice. nn. 2.
*Judex negligens aut Justitia non administrans gra-
uiter punitur.* nn. 3.
Appa-

- Apparitoribus arrestum commissum non facientibus quo modo Partibus consulatur. nu. 4.
Apparitores improbi ab officio sunt remouendi. n. 5.
Remoueri quis potest ab officio ob solam negligentiā numero 6.
Index contra Apparitorem improbum summarie procedit. nu. 7.
Remotus ab officio, an amplius ad idē, vel aliud admitti possit. nu. 8.
Seruientem seu Apparitorem delinquentem, an Index remoneat, an verò is qui illum constituit. n. 9.

DVÆ sunt res, inquit Cicero, quæ maximè homines ad maleficiū impellunt, luxuries, & auaritia, Vñ cū pleriq; Apparitores aut pociulis aut nūmis nimiū addicti sint, adeo ut in quib[us] sđā, neq; pecunia modus est, neq; cupiditatum, quos nulla præda vnq; improbè parta minuit, sed auget potius, atq; inflamat: frequenter accidit, q; cum arrestandi seu sistendi mandatum receperūt, vel pecunia corrupti, vel amore familiaritatis & compotationis excæcati, dissimulant, officiumque suū non faciunt, magno Reipubli. malo, & graui creditorurn periculo, ac detimento. de quib[us] his verbis scribit Carol. Molinæus, ad 2. part. consuetu. Parif. titu. 2. §. 52. glo. 1. nume. 184. Notæ enim sunt expilationes Apparitorum præsidialium, præsertim hoc tempore quo nō solum officia multiplicantur, sed non nisi ingenti precio habétur, & iam ridiculæ sint antiquæ sanctæ cōstitutiones, de eorum salariis editæ,

De Jure Siftendi.

editæ; nec hoc solum, sed multò plus exigit
à pauperib. rusticis, quibus breue téporis spa-
ciūm, & usurarias dilationes subinde vendūt,
ne pignora transferant, aut ne vili distrahanter.
Hactenus ille. Alios verò metus & potentia
debitoris, extra limites iustitiæ & propriæ fun-
ctionis, in transuersum agit, contra dictū Ec-
2 clesiastici ca. 7. de Iudice loquentis; Noli fie-
ri Iudex, nisi valeas virtute perrumpere ini-
quitates, ne forte extimescas faciem poten-
tis, & ponas scandalum in agilitate tua. I-
deoque idem Molinæus d. loco iterum subii-
cit, Necesse esse ad rectam & debitā & à Deo
3 præceptam politiam, non solum iudicādi of-
ficia, sed quæcunque vel minima iustitiæ mi-
nisteria, idoneis & fidis, gratis concedere,
quemadmodum & beneficia omnia, & di-
gnitates ecclesiasticas. Sic enim fieret, vt nefari-
o, & cauponario rerum sacrarum & magi-
stratum quæstu sublato, totum regnum, &
præcipue maiestas ipsa Regis, non solum co-
ram omnib. hominib. sed etiam coram Deo
& angelis & sanctis eius, magnopere floreret
& prosperaret, & omnibus tam spiritualibus
quam temporalibus opibus, & maxima pace
lætaretur. &c. Defectus verò iustitiæ & licen-
tia peccandi, facit eiusmodi Apparitores verè
esse quo d de eis scribunt veteres, quod sunt
vt plurimum viles, voraces, praui, auari, per-
tinaces, & proterui. Paris de Put. in tractat. de
syndic. ad verb. familia. 1. Bal. ad l. si vt propo-
nis. C. de exec. rei iudic. Frederic. de Senis cōs.
119.

119. Tyraq. de retract. §. 8. glo. 9. & probatur
satis in l.j. C.de muner.libro 12. & in l.j. C.de
priuileg.eor. qui in pal.milit.& in l.omnes.C.
de episc.& cle. Hos igitur & sua quoque pœna
iusta manet. Nam si Iudex negligens vel cor-
ruptus, & parti requirenti iustitiam non ad-
ministrans,tam grauiter coērceatur & punia-
tur.l.j. C.de desert.l.fin. C.pub.lætit. latè Paris
de Puteo in d.tractat.de syndicat ad verb.ne-
gligentia.cap. j. aliusque locis multis, quanto
magis hoc genus hominum ignobile & vile,
nisi Apparitores Regios excipias , qui hono-
ratiores fortè aliquibus videntur, licet aliquā-
do non fint, puniri debet. Sanè qualescumque
fint, quādo arrestum facere nolunt, aut ne fa-
ciant latitant, & se subducunt, potest pars in
eum casum contra eos protestari , condem-
nabuntur eidem parti executionem seu arre-
stum requirenti, ad expensas, damna, & id
quod interest, vt ait Rebuffus ad ord. reg. to.
j.tract.de sent.execut art. 8. glo. 5. & tomo 3.
in tract.de citat.in prefat.num. 80. Ita ut non
multò aliter sese loco ipsius debitoris consti-
tuere videantur,quam Iudex pro arrestatione
requisitus, & negligens, vel iustitiam non ad-
ministrans.l.fi. & ibi Doc. ff.de var. & extraor.
cognit.pulchrè Castrenſ. cons.vlt. versi.secun-
da cauſa est.libr.j.cap. Dominus noster. 23.q.
2. Sed & diui Principes Gratia. Valēt. & Theo
dos.huiusmodi executores qui officium suū
facere cessauerunt, ab executione remouen-
dos, aliosque in locum eorum supponendos
esse

De Jure Siftendi.

esse rescripsent; ut sciant causas à se nō esse
diludēdas, nec lucrī gratia aliquod eis vicium
6 imponendū. l.j. C. de sport. Quo modo, quod
amplius est, in multis aliis casibus, ex sola ne-
gligentia, nō dico malicia, & improbitate vel
corruptiōe, eum qui publicam aliquam fun-
ctionem sustinet, ab officio remoueri, notat
7 Bellouisius in sua praxi, sub titul. de citat. Ad
quam quidem remotionem & arbitrariam
coērtionem, ex ea enascentem non ordina-
rio & solenni ritu seu ordine iudiciorum, sed
summarie, de plano, velo leuato, & sine stre-
pitu procedendum esse testatur Bald. ad d.l.s.
8 Sed an venia digni sint, vt postea elapso ali-
quo temporis spacio, denuō ad suas functio-
nes admitti possint, quæ situm fuisse scio. Sa-
nè, si propter admissum istiusmodi delictum
per sententiam Iudicis remoti sunt, quia Iu-
dex semel suo officio est functus, restitui ab eo
non possunt, l. si quis decurio. & ibi Bald. C.
de fals. & in terminis decidit Chassanæus, des
iustices & droictz. Rubr. Messiers & Sergens.
§.6.nu.50. quemadmodum & quilibet aliis
officialis propter negligentiam vel culpam in
officio commissam, remotus, non admittitur
ad aliud officium, & alios honores. l. quicun-
que. C. de diuers. offic. libro 12. etiam si pro-
pterea ad omne damnum parti illatū, ad sum-
prus omnes, & ad id quod interest, teneantur,
præstito aduersus ipsos in litem iureiurando,
vt not. Paris de Puteo, in tractat. de syndic. ad
verbum, negligentia. cap.4. Quinimo quod
magis

magis est, capit. 2. existimat eiusmodi Officiale absoloriorum rescriptum impetrare non posse, neque contineri hunc sub generali indulto Principis ciuibus concessso, sed simpli citer remoueri, etiam officio eius adhuc durante, l. si aliqui. C. de suscept. l. iudices. C. de dignit. Sed breuius de his Alberic. ad l. si quos. C. de offic. præfec. præt. orient. versic. sed nunquid. ait eos qui ob delictum suum remoti sunt, ipso iure ad idem vel aliud officium, assumi iterum non posse. l. placet. in fin. C. de episcop. & cler. cap. dictum. 81. distinct. Cæterū de gratia & ex speciali dispensatione Principis, qui sibi manum non claudit, possunt; quod & vsu quoque receptum videmus.

Elegans autem est quæstio, quis huiusmodi Apparitorem remouebit, ipsene Iudex inferior, an potius Princeps, vel alius quispiam qui ex privilegio sibi à Principe concessso, illū constituit? Et quidem Ioan. Fabri ad l. fi. C. de offic. præfe. vrb. quem refert & sequitur Ioan. Constan. ad constitut. reg. artic. 10. incip. Quæ suyuant. circa fin. respondet, quod Seneschali non possunt auferre officia Seruientibus vel Officialibus qui delinquunt in suis officiis, quæ non habent ab eis, sed à Principe, vt l. j. C. de offic. præf. Augustal. quamuis iplos in officio delinquentes punire possint. l. si. quis. §. si quos. & ibi latè Bart. ff. de pœnis. Sed & Paridem de Puteo in tract. de Syndic. ad verb. protestas. num. 2. in hac quoque sententia fuisse reperio, dum ait, quod is Officiale remoueret,

P

qui

De Iure Sistendi.

qui ipsū creauit: securis si fuerit creatus à Principe, vel ab alio superiore. Qua de re plura ibi apud eundem Paridem videre licet. Non me latet, quām sūnt sēpe refractarij, in quos depo- nendi & remouendi potestatem nō habet vir clarissimus Præfectus vrbis, qui horum opera etiam in summo capitilis sui discrimine & vite periculo vti debet. Sed quisquis remouendi potestatem habet vel non habet, vtiq; remoueri eos publicè atq; priuatim expedit. Nam si in officiis suis cum aliorum detrimēto gra- sentur, vel delinquant, periculum est illius qui hos constituit, & propter malam electionem, his non soluendo existentibus, ex propriis fa- cultatibus damnum illatum refundere tene- tur, teste Ioan. Constan.d.loco. Paride de Pu- teo etiam d.loco c.j. cum c.2.num.3.& Ange. ad l.ne diu ff.de pœn.

Arrestatus an credere Apparitori de-
beat. Caput 25.

ARGVM ENTIA.

Apparitori an et quando credatur literis sui officij
non ostensis. nu.1. et 4.

Apparitor esse præsumitur qui pixidem defert. n.2.
Offendens Apparitorem non habentem signum, an
codem modo puniatur. nu.3.

Pro nuncio præsumitur in his qua officium eius con-
cernunt. nu.5.

Mandatum an præsumatur. nu.6.

Apparitori an sit credendum, cōsuetudo docet. n.7.

VT RVM verò is, qui arrestatus est, cre-
dere debeat Apparitori, se Apparitore
esse,